

Pozměňovací návrh
poslance Františka Kopřivy
k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců
na území České republiky
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související
zákony
sněmovní tisk č. 203

.....

1. V části deváté, čl. X novelizační bod 2 zní:

„2. Položka 116 zní:

„Položka 116

1. Přijetí žádosti o vydání povolení k pobytu

a) cizinci	Kč 1 500
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 700
c) za účelem strpění pobytu na území	Kč 300

2. Vydání průkazu o povolení k pobytu

a) cizinci	Kč 1 000
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 300
c) za účelem strpění pobytu na území	Kč 200

3. Přijetí žádosti o prodloužení doby platnosti průkazu o povolení k pobytu

a) cizinci	Kč 1 500
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 700
c) za účelem strpění pobytu na území, osobě požívající doplňkové ochrany
nebo cizinci, kterému bylo uděleno oprávnění k pobytu za účelem
poskytnutí dočasné ochrany	Kč 700
d) osobě požívající doplňkové ochrany nebo cizinci, kterému bylo uděleno
oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany
mladším 15 let	Kč 300

4. Prodloužení doby platnosti průkazu o povolení k pobytu

a) cizinci	Kč 1 000
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 300
c) za účelem strpění pobytu na území, osobě požívající doplňkové ochrany
nebo cizinci, kterému bylo uděleno oprávnění k pobytu za účelem
poskytnutí dočasné ochrany	Kč 300
d) osobě požívající doplňkové ochrany nebo cizinci, kterému bylo uděleno
oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany
mladším 15 let	Kč 200

5. Přijetí žádosti o provedení změny v průkazu o povolení k pobytu

a) cizinci	Kč 1 000
b) cizinci mladšímu 15 let	Kč 500

6. Přijetí žádosti o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz

poškozený, zničený, ztracený nebo odcizený nebo jehož nosič dat s biometrickými údaji je nefunkční

- a) cizinci KČ 4 000
b) cizinci mladšímu 15 let KČ 2 500

7. Přijetí žádosti o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz poškozený, zničený, ztracený nebo odcizený občanu Evropské unie, státu, který je vázán Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, nebo státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií, a jeho rodinným příslušníkům bez ohledu na státní příslušnost

KČ 100

8. Přijetí žádosti o vydání průkazu o povolení k pobytu s dodatečným přiznáním právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území České republiky

KČ 500

9. Přidělení rodného čísla cizinci KČ 1 000

Osvobození

1. Od poplatku podle bodu 1 písm. a) a b), bodu 2 písm. a) a b), bodu 3 písm. a) a b), bodu 4 písm. a) a b), bodu 5 a bodu 9 této položky je osvobozen občan Evropské unie, občan státu, který je vázán Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, nebo občan státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií, a jejich rodinní příslušníci bez ohledu na jejich státní příslušnost. Osvobození se nevztahuje na rodinné příslušníky, kteří nejsou občany některého z těchto států, pokud zpoplatňované úkony nesouvisí s uplatňováním práva volného pohybu a pobytu těchto osob na území členských států Evropské unie.

2. Od poplatku podle bodu 1 písm. a) a b) a bodu 2 písm. a) a b) této položky je osvobozen cizinec, který požádal o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu¹, a od poplatku podle bodu 3 písm. a) a b), bodu 4 písm. a) a b), bodu 5 a bodu 9 této položky je osvobozen cizinec, kterému již takové povolení bylo vydáno.

Zmocnění

Správní úřad může z důvodů hodných zvláštního zřetele snížit o 50 % poplatek podle bodu 3 až 6 této položky, a to na žádost azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany nebo cizince požívajícího dočasné ochrany. O snížení poplatku lze požádat nejpozději společně s podáním žádosti podle bodu 3 až 6.

Předmětem poplatku není

1. První vydání průkazu o povolení k pobytu před dovršením 15 let věku s oprávněním trvalému pobytu na území České republiky nebo při dovršení 15 let věku cizince, kterému bylo vydáno potvrzení o oprávnění k trvalému pobytu na území České republiky.

1

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2. První vydání průkazu o povolení k pobytu azylanta, průkazu o povolení k pobytu osoby požívající doplňkové ochrany vydaného podle zákona o azylu nebo průkazu o povolení k pobytu cizince požívajícího dočasné ochrany vydaného podle zákona o dočasné ochraně cizinců.

3. Žádost o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz, ve kterém správní úřad uvedl nesprávné zápisy, průkaz vydaný s výrobní vadou nebo průkaz, jehož certifikát pravosti byl zneplatněn.

4. Žádost o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz, jehož nosič dat s biometrickými údaji je nefunkční, pokud nefunkčnost nosiče dat s biometrickými údaji nebyla způsobena okolnostmi, o nichž cizinec prokazatelně věděl, že mohou způsobit poškození nebo nefunkčnost nosiče dat s biometrickými údaji.

5. Přidělení rodného čísla cizinci při udělení azylu nebo doplňkové ochrany, jeho narození a vydání rodného listu na území České republiky.

Poznámky

1. Poplatek podle bodu 6 této položky se vybírá i v případě, jde-li o vydání průkazu náhradou za průkaz o povolení k pobytu vydaný za účelem strpění pobytu na území České republiky.

2. Povolením k pobytu podle této položky se pro účely tohoto zákona rozumí povolení k dlouhodobému pobytu a povolení k trvalému pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, povolení k pobytu azylanta a osoby požívající doplňkové ochrany podle zákona o azylu a povolení k pobytu osoby požívající dočasné ochrany podle zákona o dočasné ochraně cizinců.

3. Poplatek podle bodu 6 této položky se vybírá, jde-li o vydání nového průkazu o povolení k pobytu v souvislosti s dodatečným přiznáním právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území České republiky. Poplatek podle této položky se dále vybírá, jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, občana státu, který je vázán Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, nebo o občana státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií, který sám není občanem některého z těchto států, pokud mu již bylo vydáno povolení k pobytu na území České republiky na základě práva volného pohybu a pobytu těchto osob na území členských států Evropské unie a žádá o vydání dalšího průkazu o povolení k pobytu."."

2. V části deváté, čl. X se novelizační body 4 – 7 zrušují.

Následující novelizační body se přečísloují.

3. V části deváté, čl. X v novelizačním bodě 8, položka 144A, se písmeno c) zrušuje.

4. V části deváté, čl. X v novelizačním bodě 9, položka 162, písmeno a) zní:

„a) Přijetí žádosti o vydání povolení k pobytu Kč 1 500“.

5. V části deváté, čl. X v novelizačním bodě 9, položka 162, písmeno c) zní:

„c) Přijetí žádosti o vydání zaměstnanecké karty, modré karty, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance, karty vnitropodnikově

převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie nebo
povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování Kč 1500“.

6. V části deváté, čl. X v novelizačním bodě 9, položka 162 se písmeno d) zrušuje.

ODŮVODNĚNÍ:

Novela v části deváté čl. X v několika bodech nepřiměřeně a nedůvodně navyšuje některé správní poplatky dopadající na cizince v průběhu pobytových a souvisejících řízení, zavádí poplatky nové či spojuje správní poplatky za podání žádosti a vydání průkazu, čímž zásadně zvyšuje náklady nevratné i v případě zamítnutí žádosti. Předkládaný pozměňovací návrh proto ruší či mění navýšení nebo zavedení určitých správních poplatků a ruší spojování poplatků za podání žádosti a její vyřízení. Novelou navrhované změny byly do zákona přidány až po mezirezortním připomínkovém řízení, tedy bez řádné diskuze, a v důvodové zprávě není ani řádně zdůvodněna jejich opodstatněnost.

Navrhovaný bod 1 zanechává rozdělení správních poplatků u žádostí o pobytová oprávnění na poplatek za podání žádosti a vydání průkazu.

Poslední novelou zákona o pobytu cizinců č. 222/2017 Sb., byla již zpřísněna úprava vybírání poplatků za podání žádostí, a to tak, že poplatek ve výši 2500 Kč byl rozdělen na dva poplatky, za přijetí žádosti (1500 Kč) a za vydání průkazu (1000 Kč), přičemž první část poplatku (za přijetí žádosti) se stala nevratnou i v případě, že žádosti není vyhověno. Tato předchozí změna byla odůvodněna tím, že správní poplatek za přijetí žádosti pokryje náklady úřadu na provedené správní řízení (1500 Kč), zatímco správní poplatek za vydání průkazu o povolení k pobytu v sobě zahrnuje ostatní náklady, včetně nákladů na vyhotovení tohoto průkazu (1000 Kč).

Podle navrhované novely by se nyní opět změnila tato koncepce tak, že se bude vybírat poplatek pouze jednou (ve výši 2500 Kč), a to jako poplatek za přijetí žádosti, tj. nevratný v případě neúspěchu žádosti a bez ohledu na existenci nákladů na vyhotovení průkazu. Předkladatel nijak nevysvětlil potřebu zpřísnění úpravy vybírání správních poplatků.

Předkládaný pozměňovací návrh proto zaručuje zachování stávající koncepce rozdělení správních poplatků na dva – za přijetí žádosti a za vydání průkazu.

Navrhovaný bod 2 ruší novelou zaváděný poplatek 60 EUR za podání žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza.

Za podání žádosti o krátkodobé vízum již dnes cizinec zaplatí 60 EUR. Nově by však podle vládního návrhu byl zaveden poplatek i za podání žádosti o nové posouzení důvodů neudělení tohoto víza (odvolání), a to dalších 60 EUR. Tato změna je odůvodněna pouze tím, že je to běžná praxe i v jiných schengenských státech (je zde uvedeno 7 států uplatňujících takový poplatek). ČR se řadí k těm, které zvolily vyšší výši poplatku. Jde o zcela nekoncepční změnu; žádosti o pobytová oprávnění podaná v ČR běžně podléhají pouze poplatkům za podání žádosti, nikoli již poplatkům za využití řádných opravných prostředků v rámci správního řízení. Navrženým poplatkem se tak vytváří faktická překážka v možnosti uplatnění procesní obrany. Proto jej navrhuje zrušit.

Navrhovaný bod 3 ruší novelou zavedený poplatek ve výši 1000 Kč za zpracování objednávky ke sjednání termínu osobního podání žádosti o dlouhodobé vízum a dlouhodobý pobyt.

Jedná se o poplatek za zpracování objednávky k podání žádosti (e-mailem, telefonicky apod.), přičemž ale podle důvodové zprávy není nárok na sjednání termínu k osobnímu podání žádosti. To znamená, že cizinec zaplatí 1000 Kč za to, že si např. e-mailem zašle objednávku termínu na podání žádosti, nemá ale zaručeno, zda vůbec k objednávce dojde. Není navíc vůbec zřejmé, jak a kdy se tento poplatek bude vybírat, zejména s ohledem na existující odlišnosti ve fungování jednotlivých zastupitelských úřadů. V důsledku se jedná o další a zjevně nekoncepční ztížení přístupu cizinců k podání žádostí na zastupitelském úřadě. Úprava by dále znamenala nadbytečnou zátěž nikoliv jen pro samotné cizince, ale také pro zastupitelské úřady, kterým by podle § 5 odst. 2 zákona o správních poplatcích vznikla povinnost vyzývat cizince k uhrazení poplatku, a to včetně poučení.

Navrhovaný bod 4, položka 162, bod a) zachovává rozdělení správního poplatku za přijetí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu a za vydání průkazu a sjednocuje jeho výši se žádostmi podávanými na území, v bodě c) snižuje nepřiměřené navýšení za přijetí žádosti o zaměstnaneckou nebo modrou kartu - místo pětinasobku dnešní částky, tj. namísto 1000 Kč na 5000 Kč, stanovuje poplatek 1500 Kč za podání žádosti (s následným poplatkem 1000 Kč za vydání průkazu), a vypuštěním bodu d) ruší zavedení poplatku za zpracování objednávky k sjednání termínu osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu (odůvodnění výše).

V písm. a) dosavadní úprava rozdělení poplatku na dvě části – tj. za přijetí (pokrývající náklady zpracování žádosti) a za vydání průkazu (náklady spojené s výrobou průkazu) mnohem více odpovídala reálným nákladům. Novelou zaváděná úprava by představovala další byrokratickou bariéru ztěžující podání žádosti. Pozměňovací návrh dále sjednocuje výši správního poplatku za přijetí žádosti o

povolání k dlouhodobému pobytu podávanou na území a na zastupitelských úřadech, a to na 1 500 Kč.

V písm. c) by byl cizinec podle novely zákona bez ohledu na to, zda podaná žádost o zaměstnaneckou či modrou kartu uspěje či ne, povinen zaplatit 5000 Kč za podání žádosti. Změna je zdůvodněna tím, že žadatel údajně získá oprávnění k výdělečné činnosti na území ČR a tím se mu výše poplatku vykompenzuje. Poplatek je však nevratný v případě nevyhovění žádosti. Není jasné, proč by tedy i v takových případech měl cizinec platit pětinasobek částky za přijetí žádosti. K poplatku je přitom dle novely třeba připočítat ještě poplatek za zpracování objednávky (rušený pozměňovacím návrhem vypuštěním bodu d)), celkem tedy žadatel o zaměstnaneckou či modrou kartu zaplatí až 6000 Kč za pouhé podání žádosti bez nároku na vrácení částky v případě neúspěchu žádosti. S předmětnou změnou výše poplatků odpovídajících průměrné měsíční mzdě v řadě zdrojových zemí pracovní migrace souvisí zvýšené riziko, že se zájemci o zaměstnanecké karty stanou předmětem pracovního vykořisťování ze strany zaměstnavatele, který tyto vstupní administrativní náklady nezřídka nese a poté žádá o jejich kompenzaci ze strany zaměstnanců.

V písm. d) vedle výše uvedeného z navrhovaného textu novely nevyplývá jasně, že jde o sjednání termínu osobního podání žádosti na zastupitelském úřadu, nikoliv na Ministerstvu, což může vést ke vzniku právní nejistoty.